

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

		Ostályozás	
Szerző:		Tárgy	381.6
Cím: <i>Megdrágul az erkölcstelenség is</i>		Hely	
Forrás: <i>Uilág</i>		Idő	"1921"
<i>Bp.</i> (Hely)		Személy	
<i>1921. 9. 2</i> (Idő)		Helyszám	
		(Köt. v. füz.)	(Oldal)

Megdrágul az erkölcstelenség is

A nyári szünet előtt, az utolsó városi közgyűlésen, a városatyák egy olyan szabályrendeletet fogadtak el, amelyről még nagyon sokat fognak beszélni azok, akikre vonatkozik. A szabályrendelet a fővárosi hatósági díjak új megállapításáról szól. Ebből az új szabályrendeletbe sok tarka macska van elbújtatva. Nagyon érdekes például az engedélydíjakról szóló szakasz, amely kimondja, hogy a *gyógyszertárak és dohányárudák, a cselédszerzés, kéményseprés, a színház, kabaré, mozi, orfeum, cirkusz, hangverseny, táncmulatság, valamint minden hasonló természetű üzleti, vállalkozás megkezdése és folytatása községi engedélydíjhoz van kötve és ez az engedélydíj nem is tulságosan jelentéktelen.*

Gyógyszertárak és dohánytőzsdék

A gyógyszertárak és dohánytőzsdék engedélydíja a többihez viszonyítva, még nem is nagy. Aki Budapesten patikát vagy dohánytőzsdét nyit, köteles előzőleg az évi bér 5%-át és a tízévi bér 1%-át a fővárosi pénztárába lefizetni. Azon túl pedig minden tízedik esztendőben a tízévi bér 1%-át köteles engedély gyanánt lefizetni. Természetesen az 5%-os engedélydíjat meg kell fizetnie minden ma is üzemben levő gyógyszertár és dohánytőzsdé után is, mielőtt a kormány jóváhagyja a fővárosi hatósági díjakról szóló szabályrendeletet.

Sokkal súlyosabb a cselédszerzés, a kéményseprés, a színház, a kabaré, mozi, orfeum, cirkusz, hangverseny, mutatvány, táncmulatság, bordélyház, találkahely és engedélyezett kéjnlakás engedélydíja. Ezek az üzletek és vállalkozások ugyanis az üzlet megkezdésekor és azon túl minden tízedik esztendőben a tízévi bérösszeg 15%-át tartoznak engedélydíj gyanánt a fővárosi pénztárába befizetni. Amennyiben a vállalat saját ingatlanon van, vagy bért nem fizet, illetve a fizetett bér bármely oknál fogva a szokásos bérek-

nek még nem felel, a díj kiszabásának alapjául a helyi viszonyoknak és a vállalat természetének megfelelő bér veendő" — mondja a szabályrendelet. Hogy ez az új rendelet mit jelent a magán-szintbázakra és a mozikra nézve: annak illusztrálására bemutatunk néhány példát:

Egy színház félmillió engedélydíja

A Terézváros egyik színháza, melynek színháznyitási engedélyével sokat foglalkoznak mostanában az újságok, 450.000 korona évi bért fizet. Ez a színház tehát csak engedélydíjban 675.000 koronát fog fizetni. Ha pedig ehhez hozzávesszük még, hogy ez a színház a különböző adók nélkül mi mindent fizet, akkor a következő számadást kapjuk:

Évi bér	450.000 K
Városi engedélydíj	675.000 "
52%-os közüzemi pótlék	234.000 "
20%-os kincstári lakbér-haszonrészescés	90.000 "

Összesen 1.449.000 K

Szóval, anélkül, hogy egy árva fillér adót vagy üzemi költséget fizetett volna ez a vállalat: a helyiséggel együtt másfélmillió koronát terhel és másfélmillió koronás kiadás mellett mindössze csak a lakásbérért kap közszelfogatható ellenszolgáltatást. Már most tessék elképzelni, hogy mennyire föl kell emelnie ennek a színháznak a belépőjegyek árát, hogy megtalálja számadását.

Egy másik példa:

A Terézváros egyik nagy mozija 150.000 koronára évi bért fizet. Ennek a mozinak a számadása így fest:

Évi bér	150.000 K
---------	-----------

52%-os közüzemi pótlék	78.000 "
20%-os állami lakásadó	30.000 "
Városi engedélydíj	225.000 "

Összesen 483.000 K

Non olet!

Természetesen ugyancsak a 15%-os engedélydíjat fogják fizetni a bordélyházak, találkahelyek és engedélyezett kéjnlakások a tízévi bér után. Ez az új szabályrendeletnek fölötte kényes pontja, mely, úgy látszik, a „non olet” kezdetű latin igazságra van alapozva. Ez a szakasz nem egyéb, mint az erkölcstelenség megadóztatása. A tisztelt közgyűlés bölcsesége, úgy látszik, ezúttal egy csapással két legyet akar ütni. Egyrészt fölfelezi és föltárja a városi jövedelem egy új aranybányáját, másrészt pedig elmés módon csökkenti az erkölcstelenséget. Azzal ugyanis, hogy súlyos engedélydíjjal megadóztatja a prostitúciót, egyidejűleg meg is drágítja az erkölcstelenséget. A drágaság pedig — ez régi közgazdasági igazság — csökkenti a produktiót.

Szóval, nagyon elmés, nagyon eredeti pénzforrásra bukkantak a városvezetés: csak az nem világlik ki teljesen a szűkszavú szabályrendeletből, hogy a tekintetes Tanács miképpen fogja realizálni ezt a fináncötletet. Azt ugyanis még a városi pénzügyi technikában laikus közönség is megérti, hogy a főváros megadóztatja a bordélyházakat és a találkahelyeket. De ebben a paragrafusban egyéb is van. Az új szabályrendelet engedélydíjat szed az engedélyezett kéjnlakások után is. Hogy akarják ezt csinálni a városvezetés? Az államrendőrség erkölcsrendészeti osztályának megállapítása szerint körülbelül 4000 ilyen lakás van Budapesten és azok a nők naponta átlag 50—100, sőt 150 koronára lakáspénzt fizetnek. Szóval egy-egy ilyen nő, ha olcsón lakik, hónaponta legalább 2000 koronát fizet a